

De WNT en het onderwijs

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), die op 1 januari van dit jaar haar eerste lustrum vierde, is de eerste vijf jaar van haar bestaan voortdurend in ontwikkeling geweest.¹ In deze tijd is de wet al vier keer gewijzigd.² Tezamen met de talloze daarop gebaseerde (uitvoerings)besluiten, (uitvoerings)regelingen, aanwijzingen, (controle)protocollen, beleidsregels enz., waarvan er ook vele meermaals zijn aangepast, is complexe wetgeving ontstaan. Omdat het onderwijs een prominente sector is waarop de WNT van toepassing is en waarvoor bovendien speciale regels gelden, wordt in dit artikel aan die combinatie uitvoerig aandacht besteed. Ik bespreek welke onderwijsorganisaties onder het bereik van de wet vallen, de manier waarop de wet ze heeft ingedeeld en welke beperkingen en verplichtingen de wet die organisaties en hun topfunctionarissen oplegt. Daarmee ontstaat een actueel overzicht van de stand van de WNT in de sector onderwijs.

Mr.dr.s. J.P. Dikker*

1. Inleiding

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij organisaties die een publieke taak hebben en die bekostigd worden met publiek geld. De WNT maximeert zowel het inkomen als de ontslagvergoeding van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en verplicht organisaties in deze sectoren het inkomen en de ontslagvergoeding van hun topfunctionarissen openbaar te maken. Er is een algemeen bezoldigingsmaximum en voor bepaalde sectoren, waaronder het onderwijs, gelden bijzondere bezoldigingsmaxima. De publieke en semipublieke sector zijn gedefinieerd door de organisaties te benoemen die tot deze sectoren worden gerekend.³ De organisaties zijn zodanig gerubriceerd en samengevoegd in bijlagen dat voor een hele sector of een deel daarvan op dezelfde wijze een bijzonder bezoldigingsmaximum kan worden vastgesteld.

2. De WNT-instelling: de publieke en semipublieke sector

De publieke sector

De WNT is van toepassing op in de wet ge-

noemde organisaties, rechtspersonen of instellingen van de publieke of semipublieke sector (WNT-instelling). WNT-instellingen die tot de publieke sector behoren, zijn: de ministeries, de decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen), de openbare lichamen voor beroep en bedrijf⁴, de andere lichamen waaraan krachtens de Grondwet verordenende bevoegdheid is toegekend⁵, de Europese groeperingen voor territoriale samenwerking met een statutaire zetel in Nederland⁶ en de andere bij of krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersonen.⁷

Op het gebied van het onderwijs behoren tot de laatste categorie rechtspersonen: de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en de Koninklijke Bibliotheek (KB)⁸, de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO⁹, de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (NWO)¹⁰, de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO)¹¹, de openbare universiteiten¹², de academische ziekenhuizen van de openbare universiteiten¹³, de Open Universiteit¹⁴, de openbare rechtspersoon¹⁵ en het openbaar lichaam zonder verordenende bevoegdheid.¹⁶

Van deze categorie publiekrechtelijke rechtspersonen zijn echter uitzonderd de rechtspersonen die zijn opgenomen in de bijlagen 1 en 3 bij de wet. Voor het onderwijs is bijlage 1 van belang.¹⁷ Van de zojuist genoemde rechtspersonen zijn hierin op het terrein van het onderwijs genoemd: de openbare rechtspersonen¹⁸, de centrale dienst¹⁹, de openbare universiteiten, de daaraan verbonden academische ziekenhuizen, de Open Universiteit en de NVAO.

De reden waarom deze publiekrechtelijke rechtspersonen in bijlage 1 zijn opgenomen, is dat de minister van OCW voor openbare en bijzondere onderwijs- en wetenschapsinstellingen op dezelfde wijze een lager bezoldigingsmaximum kan vaststellen dan het algemene bezoldigingsmaximum.²⁰ Deze doelstelling is vanuit wets-technisch oogpunt niet helemaal gelukt voor de openbare scholen in het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs, althans voor zover ze in stand worden gehouden door een gemeente of openbaar lichaam ex art. 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) met verordenende bevoegdheid. Openbare scholen zijn weliswaar opgenomen in bijlage 1 maar zijn geen rechtspersonen. Indien ze door een gemeente of openbaar lichaam met verordenende bevoegdheid in stand worden gehouden, zijn ze bovendien geen rechtspersonen waarop bijlage 1 een uitzondering maakt.²¹ Daarom zou de uitzonderingsclausule niet in maar onder onderdeel h. van het eerste lid van art. 1.2 WNT moeten worden geplaatst, zodat zij betrekking heeft op alle organisaties van de publieke sector, en zou de verwijzing naar in de bijlagen 1 en 3 genoemde rechtspersonen moeten worden uitgebreid met instellingen. Op die manier is er een logische aansluiting met art. 1.3 lid 1 onder d. WNT en art. 2.7 lid 1 WNT, die respectievelijk verwijzen naar de in bijlage 1 opgenomen rechtspersonen of instellingen en rechtspersonen of organisaties.

* Mr.dr.s. J.P. Dikker is advocaat bij SWDV Advocaten

Waarom de NVAO in bijlage 1 is opgenomen, is niet duidelijk omdat deze publiekrechtelijke rechtspersoon geen bijzondere tegenhanger heeft.

De openbare academische ziekenhuizen zijn in bijlage 1 opgenomen zodat ze met de bijzondere academische ziekenhuizen onder de zorgsector vallen.²²

De semipublieke sector

Er zijn vier categorieën WNT-instellingen die tot de semipublieke sector worden gerekend. Hiervan zijn er voor het onderwijs drie van belang.

De eerste categorie wordt gevormd door de privaatrechtelijke rechtspersonen die als kernactiviteit een overheidstaak uitoefenen.²³ Op het gebied van het onderwijs zijn dit de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)²⁴, de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) en de Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling (Cito)²⁵, het Vervangingsfonds en het Participatiefonds²⁶, de Stichting Vaarbewijs- en marifoonexamens (Vamex)²⁷ en de Stichting Vakopleiding Automobiel- en Motorrijwielbedrijf (IBKI).²⁸ Tot deze categorie kunnen ook gerekend worden de stichting openbaar onderwijs, die openbaar onderwijs geeft, en de stichtingen samenwerkingsbestuur en samenwerkingschool, die naast bijzonder ook openbaar onderwijs geven.²⁹

De tweede categorie zijn in Nederland gevestigde rechtspersonen die voor een periode van drie achtereenvolgende kalenderjaren een subsidie hebben ontvangen van ten minste € 500.000 per kalenderjaar en die ten minste 50% uitmaakt van de opbrengsten van de rechtspersoon in dat kalenderjaar.³⁰ Tot deze categorie behoort de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB). De overheid ondersteunt via de NOB onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur (NTC-onderwijs) in scholen in het buitenland die bij de NOB zijn aangesloten. Daarnaast voert de NOB namens de minister van OCW werkzaamheden uit voor de Nederlandse afdelingen van de Europese scholen. De NOB krijgt voor deze taken jaarlijks van het ministerie van OCW een structurele subsidie van € 10 miljoen en een aanvullende leerlinggebonden subsidie van € 3 miljoen.³¹

De derde categorie bestaat uit de privaatrechtelijke rechtspersonen en instellingen die zijn opgenomen in de bijlagen 1 en 2 bij de WNT. Wat het onderwijs betreft zijn in bijlage 1 opgenomen: de privaatrechtelijke en openbare rechtspersonen die scholen in het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs in stand houden³², de openbare scholen in het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs, die anders dan door een privaatrechtelijke of openbare rechtspersoon in stand worden gehouden³³, de centrale dienst³⁴, de samenwerkingsverbanden passend onderwijs³⁵, de regionale opleidingscentra (ROC's), de vakscholen en de agrarische opleidingscentra (AOC's), de bekostigde universiteiten en hogescholen³⁶ en een limitatief aantal met name genoemde organisaties.³⁷ Het is niet duidelijk waarom van de privaatrechtelijke rechtspersonen die als kernactiviteit een overheidstaak uitoefenen SLO, Cito en SBB wel en de andere niet in bijlage 1 zijn opgenomen.

In bijlage 2 zijn de onderwijskoepels opgenomen: de PO-Raad, de VO-raad, de MBO Raad, de Vereniging Hogescholen en de Vereniging van Universiteiten.

Particuliere scholen

Omdat ze niet door de overheid worden gesubsidieerd, vallen de particuliere scholen buiten het bereik van de WNT.³⁸ Het inkomen en de ontslagvergoeding van hun topfunctionarissen zijn dus niet genormeerd. Dat dit onderwijs niet door de overheid wordt bekostigd, wil overigens niet zeggen dat de overheid daarmee geen bemoeienis heeft. Particuliere scholen die een wettelijk erkend diploma afgeven, staan namelijk onder toezicht van de Onderwijsinspectie. Het betreft particuliere exameninstellingen³⁹, particuliere scholen voor basis- en/of voortgezet onderwijs⁴⁰, particuliere instellingen voor middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie en particuliere instellingen voor hoger onderwijs. Het onderwijs aan een internationale, buitenlandse of ambassade-school wordt evenmin door de Nederlandse overheid bekostigd en staat ook niet onder toezicht van de Onderwijsinspectie.⁴¹

Een orgaan of onderdeel van een WNT-instelling

Als een organisatie een orgaan is van een WNT-instelling, is zij zelf geen WNT-instelling maar een onderdeel daarvan. Dit betekent dat de hoogste leidinggevende van een dergelijk onderdeel in beginsel geen topfunctionaris is. Voor het onderwijs denke men aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)⁴², het College voor toetsen en examens (CvTE)⁴³, de Inspectie van het Onderwijs (Onderwijsinspectie)⁴⁴, de Onderwijsraad⁴⁵ en de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (Awti).⁴⁶ Andere voorbeelden uit het onderwijsveld zijn examen- en geschillencommissies en commissies en colleges van beroep. Indien ze door het bevoegd gezag of het bestuur van de onderwijsinstelling in opdracht van de wetgever zijn ingesteld, zijn ze een orgaan van de betreffende instelling.⁴⁷ De leden worden benoemd en ontslagen door het bevoegd gezag of het instellingsbestuur.⁴⁸ Indien ze bij wet of door de minister krachtens de wet zijn ingesteld, moeten ze daarentegen als orgaan van het ministerie van OCW worden aangemerkt.⁴⁹ Hun leden worden benoemd en ontslagen door de minister of bij koninklijk besluit.⁵⁰ Het College van beroep voor het hoger onderwijs (CBHO), dat een voorbeeld is van een dergelijk college, wordt bekostigd door het ministerie van OCW en is bovendien "een bij wet ingestelde onafhankelijke bestuursrechter."⁵¹

Een openbare school die door de gemeente in stand wordt gehouden, is geen onderdeel van de gemeente, zoals een gemeentelijke dienst, maar een instelling als bedoeld in bijlage 1. Daarom is de directeur of rector in beginsel topfunctionaris.

Een openbare school die door de gemeente in stand wordt gehouden, is geen onderdeel van de gemeente, zoals een gemeentelijke dienst, maar een instelling als bedoeld in bijlage 1.⁵² Daarom is de directeur of rector in beginsel topfunctionaris.

3. Topfunctionaris

De WNT is van toepassing op de hoogste leidinggevend en toezichhouders van een WNT-instelling ongeacht of zij een arbeidsovereenkomst, ambtelijke aanstelling dan wel een inleenovereenkomst met een management-BV hebben.

De wet benoemt of omschrijft wie topfunctionarissen zijn. Bij de ministeries gaat het om de secretarissen-generaal, de directeuren-gene-

raal, de inspecteurs-generaal en de overige leden van de topmanagementgroep bij het Rijk (TMG).⁵³ Dit betekent dat degene die werkt bij een (dienst)onderdeel van het ministerie van OCW alleen topfunctionaris is als hij tegelijkertijd TMG-lid is. Bij de gemeenten zijn alleen de secretaris en de griffier topfunctionarissen.⁵⁴ Als een openbare school een dienst was van de gemeente, zou de directeur of rector dus geen topfunctionaris zijn. Voor het overige zijn in de onderwijssector topfunctionarissen (i) de hoogste bestuurders of leidinggevend van de gehele rechtspersoon of instelling, (ii) de hoogste toezichthouders van de gehele rechtspersoon of instelling, (iii) de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten die in die rol (gezamenlijk) verantwoordelijk is of zijn voor de gehele rechtspersoon of instelling (centraal managementteam) dan wel (iv) degene die belast is met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of instelling.⁵⁵ Van een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) zonder rechtspersoonlijkheid, zoals het College voor toetsen en examens (CvTE), zijn de leden en de groepen (iii) en (iv) topfunctionarissen.⁵⁶

Op zichzelf is bijvoorbeeld een vestigings- of locatiedirecteur geen topfunctionaris omdat hij geen leiding geeft aan de gehele rechtspersoon of instelling. Indien dezelfde directeur echter lid is van een managementteam waarin beslissingen voor de gehele rechtspersoon of instelling worden genomen, dient hij wel als topfunctionaris te worden aangemerkt. Of een functionaris topfunctionaris is, hangt dus sterk af van de organisatiestructuur, zoals bijvoorbeeld neergelegd in statuten, reglementen of het organogram. Voor het antwoord op de vraag of iemand topfunctionaris is, mag in beginsel worden uitgegaan van wat er in de statuten en/of reglementen staat. Het begrip topfunctionaris moet echter materieel worden uitgelegd, zodat beslissend is of iemand feitelijk leiding geeft aan de gehele rechtspersoon of instelling.⁵⁷

Op zichzelf is bijvoorbeeld een vestigings- of locatiedirecteur geen topfunctionaris omdat hij geen leiding geeft aan de gehele rechtspersoon of instelling. Indien dezelfde directeur echter lid is van een managementteam waarin beslissingen voor de gehele rechtspersoon of instelling worden genomen, dient hij wel als topfunctionaris te worden aangemerkt.

De directeur van een bedrijf dat mbo-opleidingen voor de verse voedingsbranche verzorgt, was topfunctionaris omdat hij gezamenlijk met de overige managers van de managementlaag onder de algemeen directeur/voorzitter CvB verantwoordelijk was voor de gehele rechtspersoon. Hij nam samen met de algemeen directeur en diverse managers deel aan zogeheten 'afstemmingsoverleg' waarin vierwekelijks organisatiebrede onderwerpen aan de orde waren. Dat dit overleg binnen het bedrijf geen formele status had, was niet relevant, omdat mede moet worden gelet op het feitelijke functioneren van dat overleg en wezen voor schijn gaat.⁵⁸

Niettemin werd de rector van een school voor voortgezet onderwijs, die in de praktijk bepaalde (deel)taken door anderen liet uitvoeren en stelde dat hij niet alleen maar met de conrector, de unitleiders en de teamleiders verantwoordelijk was voor de organisatie, als topfunctionaris aangemerkt omdat hij blijkens het managementstatuut eindverantwoordelijke was en als enige formeel belast was met de dagelijkse leiding van de gehele school.⁵⁹

Indien in het hoogste orgaan een toezichthouder zitting heeft die mede uitvoerende taken heeft of mede leiding geeft aan de gehele rechtspersoon of instelling, wordt hij voor de toepassing van de WNT als leidinggevende topfunctionaris aangemerkt. Deze situatie kan zich voordoen bij (onderwijs)instellingen met een one-tier bestuursvorm waarbij bestuur en toezicht functioneel gescheiden zijn.⁶⁰

4. Algemeen bezoldigingsmaximum

Topfunctionarissen mogen niet meer verdienen dan het voor het betreffende jaar vastgestelde bedrag. Het algemene bezoldigingsmaximum is voor 2018 € 187.000 bruto per jaar bij een fulltime dienstverband.⁶¹ Dit is gelijk aan 100% van het ministersalaris. Bezoldiging is de som van de beloning (periodiek betaalde beloningen, winstdelingen en bonusbetalingen), de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn, met uitzondering van de omzetbelasting. Indien de functie wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking, wordt onder bezoldiging verstaan de som van vergoedingen voor het vervullen van de functie.⁶²

Anders dan de wetgever had bedoeld, heeft de rechtbank Amsterdam geoordeeld dat bureaunkosten, die een onderwijsinstelling aan het uitlenende bedrijf had betaald voor de terbeschikkingstelling van iemand die via een management-BV de functie van voorzitter CvB ging vervullen, in 2013 niet tot de bezoldiging werden gerekend. Dit bleek volgens de rechtbank noch uit de wettekst noch uit de MvT. Aan de Aanpassingswet WNT, waarin het (wel) was geregeld, was weliswaar terugwerkende kracht verleend tot en met 1 januari 2013 maar toepassing van die wet zou in strijd zijn met het legaliteitsbeginsel.⁶³

Als iemand bij meerdere instellingen topfunctionaris is, mag de totale bezoldiging het bezoldigingsmaximum niet overschrijden (anticumulatie). Hetzelfde geldt als een topfunctionaris bij dezelfde instelling nog andere werkzaamheden verricht. De topfunctionaris moet zijn werkgevers informeren over zijn dubbelfunctie.⁶⁴

Met de topfunctionaris zonder dienstbetrekking, bijvoorbeeld inhuur via een management-BV, een adviesbureau of een uitzendbureau mag met ingang van 1 januari 2018 voor het eerste jaar geen bezoldiging worden overeengekomen van meer dan € 25.300 per maand voor de eerste zes maanden en € 19.100 per maand voor de daaropvolgende zes maanden, en geen uurtarief van meer dan € 182.⁶⁵

Voor de voorzitter van het hoogste toezichthoudende orgaan respectievelijk de leden van dat orgaan geldt een bezoldigings- en ontslagvergoedingsmaximum van 15% respectievelijk 10% van het voor de rechtspersoon of instelling geldende maximum.⁶⁶

Indien de WNT-instelling en de topfunctionaris een hogere bezoldiging overeenkomen dan de wet toestaat, is het meerdere onverschuldigd betaald en moet het bovenmatige deel worden terugbetaald.⁶⁷ Als dat niet gebeurt, legt de minister aan partijen een last onder dwangsom op. Verbeurde dwangsommen kunnen worden verrekend met subsidies. Als de opgelegde last niet wordt uitgevoerd, vordert de minister het bovenmatige deel terug bij de topfunctionaris.⁶⁸

5. Bezoldigingsmaxima sector onderwijs

Voor bepaalde sectoren, waaronder onderwijs, gelden in plaats van de algemene bezoldigingsmaxima gedifferentieerde, lagere bezoldigingsmaxima.⁶⁹ De bijzondere bezoldigingsmaxima voor de sector onderwijs zijn uitsluitend van toepassing op topfunctionarissen bij onderwijsinstellingen.⁷⁰

Onderwijsinstellingen worden ingedeeld in een klasse. Iedere klasse kent een eigen bezoldigingsmaximum. Hoe bestuurlijk complexer de instelling is, des te hoger is de maximale bezoldiging van de topfunctionaris.

Onderwijsinstellingen worden ingedeeld in een klasse. Er zijn er zeven: A t/m G. Iedere klasse kent een eigen bezoldigingsmaximum.⁷¹ Hoe bestuurlijk complexer de instelling is, des te hoger is de maximale bezoldiging van de topfunctionaris.⁷² De indeling is afhankelijk van het aantal 'complexiteitspunten' dat op basis van drie criteria wordt berekend: het gemiddelde van de totale baten per kalenderjaar, het gemiddelde van het aantal bekostigde leerlingen, deelnemers of studenten en het gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren. De onderwijsinstelling kan de minister verzoeken om in een andere klasse te worden ingedeeld of om met de topfunctionaris een hogere bezoldiging te mogen overeenkomen dan het maximum op grond van de klasseindeling.⁷³ Een reden voor een andere klasseindeling kan zijn dat toepassing van de criteria leidt tot een onbillijke indeling. Te denken valt aan 'beheersmatige calamiteiten' of een zwaarwegende reden voor de behoefte aan speciale of specialistische deskundigheid, die zeer beperkt aanwezig is op de (internationale) arbeidsmarkt. Het gaat hierbij wel om uitzonderlijke gevallen, waarbij de betreffende instelling moet aantonen dat afwijking van de indeling en de bijbehorende norm voor de betreffende topfunctionaris noodzakelijk is. Een reden voor een individueel afwijkend bezoldigingsmaximum kan zijn dat de klasseindeling op zich juist is, maar dat het voor de individuele topfunctionaris een onbillijke bezoldigingsnorm impliceert.⁷⁴

Met het verzoek moet worden meegestuurd: een instemmende verklaring van het toezichthoudend orgaan, het oordeel van de direct belanghebbenden bij het onderwijs (bijvoorbeeld de MR, leerlingen, ouders, docenten en/of studenten) en een onderbouwing van de benodigde duur van de afwijking. Het verzoek kan worden gedaan tot zes weken voordat de afwijkende indeling of de afwijkende beloning moet ingaan. Het besluit van de minister, dat wordt bekendgemaakt in de Staatscourant⁷⁵, is vatbaar voor bezwaar en beroep. Zowel de onderwijsinstelling als de topfunctionaris is belanghebbende (art. 1:2 lid 1 Awb). In het financieel jaarverslag moet worden vermeld welke klasse of welk bezoldigingsmaximum van toepassing is alsmede het aantal complexiteitspunten dat geldt per criterium in het betreffende jaar.⁷⁶

6. Maximale ontslagvergoeding

Een WNT-instelling en een topfunctionaris met een fulltime dienstverband mogen geen hogere uitkering wegens beëindiging van het dienstverband overeenkomen dan een jaarsalaris, met een maximum van € 75.000 bruto.⁷⁷ Er geldt geen maximum voor uitkeringen die rechtstreeks, dwingend en eenduidig voortvloeien uit een algemene bepaling van een cao of van een van toepassing zijnde

collectieve regeling die is overeengekomen met verenigingen van werknemers of ambtenaren die bevoegd zijn afspraken te maken over arbeidsvoorwaarden, of uit een wettelijk voorschrift.⁷⁸ Met algemene cao-bepaling wordt bedoeld dat op ontslagvergoedingen die voortvloeien uit een (bepaling van een) cao die alléén op topfunctionarissen van toepassing is, zoals de CAO Bestuurders PO en de CAO Bestuurders VO, het wettelijke maximum wel van toepassing is.⁷⁹ De werkloosheids-, aanvullende en eventuele na-wettelijke uitkering (onderwijscao's of CAR-UWO), de transitievergoeding (art. 7:673 BW) en de gelijkwaardige voorziening (art. 7:673b BW) worden daarom niet genormeerd door de WNT.⁸⁰ Hetzelfde geldt wanneer de uitkeringsrechten worden afgekocht. De gedachte is dat de afkoopsom in de plaats komt van de uitkering en daarmee op één lijn kan worden gesteld.⁸¹ Als partijen een op de CRvB-formule gebaseerde vergoeding overeenkomen of door de rechter laten vaststellen of bevestigen, is het WNT-maximum wel van toepassing. Dit is ook het geval als de rechter een dergelijke vergoeding vaststelt, maar het bedrag is dan niet onverschuldigd betaald (zie hierna).⁸²

Ook als de transitievergoeding meer is dan het WNT-maximum, is zij nog steeds uitgezonderd.⁸³ Als de transitievergoeding onderdeel is van een beëindigingsovereenkomst en de werknemer het initiatief tot beëindiging heeft genomen, is zij niet op art. 7:673 BW gebaseerd en telt zij wel mee voor het WNT-maximum.⁸⁴ Dat de transitievergoeding niet wordt gerekend tot de ontslagvergoeding waarop het WNT-maximum van toepassing is, betekent dat partijen in beginsel daarnaast een additionele vergoeding tot maximaal € 75.000 mogen afspreken.

Vergoedingen van kosten van een outplacementtraject, van juridische bijstand of van financieel of pensioenadvies in het kader van de beëindiging van een dienstverband, worden niet aangemerkt als ontslagvergoeding als zij op dezelfde wijze als de hiervoor besproken uitkeringen voortvloeien uit een cao-bepaling, collectieve regeling of wettelijk voorschrift of als de topfunctionaris het bedrag op basis van declaratie, onder overlegging van bewijsstukken, uitsluitend kan aanwenden voor daadwerkelijk gemaakte kosten.⁸⁵

Indien de WNT-instelling en de topfunctionaris een hogere ontslagvergoeding overeenkomen dan de wet toestaat, is het meerdere onverschuldigd betaald en moet het bovenmatige deel terugbetaald worden.⁸⁶ De sancties zijn hetzelfde als wanneer er te veel bezoldiging is betaald.

7. Samenloop WNT met WWZ

De(zelfde) kantonrechter in Amsterdam heeft in drie uitspraken geoordeeld dat de transitievergoeding weliswaar is uitgezonderd van het toepassingsbereik van de WNT en dat, als deze meer is dan het WNT-maximum, het bedrag mag worden uitgekeerd, maar dat cumulatie met een additionele vergoeding slechts mogelijk is voor zover ze tezamen het WNT-maximum niet overschrijden.⁸⁷ De overweging hierbij is dat de transitievergoeding de gevolgen van de beëindiging van het dienstverband voor de topfunctionaris compenseert en het de bedoeling van de WNT is geweest de ontslagvergoedingen van topfunctionarissen aan banden te leggen.⁸⁸ Ik ben het om meerdere redenen niet met dit oordeel eens. Op grond van de (wettelijke) definitie van wat onder ontslagvergoeding in de zin van de WNT wordt verstaan, valt de transitievergoeding onweerlegbaar buiten het toe-

passingsbereik van de WNT.⁸⁹ Daarnaast kan de transitievergoeding op zichzelf al meer zijn dan het WNT-maximum. Het doel van de WNT is bovendien om bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen tegen te gaan door partijen te beperken in hun individuele contractsvrijheid. Met de WNT is niet beoogd om die contractsvrijheid nog verder te beperken of hun die vrijheid zelfs geheel te ontnemen indien de topfunctionaris daarnaast recht heeft op een uitkering of vergoeding op grond van een cao, collectieve regeling of wettelijk voorschrift, waarop de topfunctionaris geen invloed heeft.⁹⁰ De wetgever heeft dan ook met opzet uitzonderingsmogelijkheden toegestaan.⁹¹ Voorts leidt het oordeel van de kantonrechter tot een ongerechtvaardigd verschil met de topfunctionaris die ambtenaar is en die, door zijn recht op een bovenwettelijke uitkering af te kopen, een veel hogere vergoeding dan de maximale transitievergoeding kan krijgen en daarnaast wel nog een vergoeding van maximaal € 75.000 mag afspreken.⁹² Ten slotte heeft het kabinet binnen een half jaar na de introductie van de transitievergoeding, waarmee bij de invoering van de WNT geen rekening was gehouden, de samenloop met de WNT-ontslagvergoeding gesignaleerd maar cumulatie tot dusverre welbewust nog steeds niet beperkt of uitgesloten.⁹³ Bij dezelfde gelegenheid gaf het kabinet te kennen het wenselijk te vinden om het stelsel van normering van ontslagvergoedingen op grond van de WNT aan te passen om samenloop met de transitievergoeding te reguleren, maar voor een zorgvuldige voorbereiding van de voorstellen daartoe meer tijd nodig te hebben. Ruim twee jaar later heeft het kabinet dit standpunt letterlijk herhaald.⁹⁴ Vanuit een oogpunt van rechtszekerheid en om te voorkomen dat de rechter bij herhaling aangekondigde wetgeving doorkruist, ben ik van mening dat het oordeel van de kantonrechter de rechtsvormende taak van de rechter te boven gaat.⁹⁵ Helstone heeft in die zin begrip voor het oordeel van de Amsterdamse kantonrechter dat de uitleg dat de WNT zich niet verzet tegen cumulatie van de transitievergoeding en een contractuele beëindigingsvergoeding op gespannen voet staat met het doel van de WNT en zij neemt het de wetgever kwalijk dat deze de leemte wel heeft onderkend maar daarvoor nog geen voorziening heeft getroffen.⁹⁶

8. De door de rechter vastgestelde vergoeding

De rechter is niet gebonden aan de WNT. Dit betekent dat als de rechter een vergoeding vaststelt die het WNT-maximum overschrijdt, het bedrag niet onverschuldigd is betaald.⁹⁷ Dat een dergelijke vergoeding wel wordt gerekend tot de ontslagvergoeding waarop het WNT-maximum van toepassing is, betekent dat partijen daarnaast geen additionele vergoeding mogen afspreken. Voor zover ze dat hebben gedaan voordat de rechter uitspraak doet, zal deze daarmee rekening hebben gehouden.⁹⁸

Ondanks dat hij niet aan de WNT gebonden is, heeft de kantonrechter in Utrecht bij de vaststelling van de billijke vergoeding ex art. 7:671b lid 9 onder b. BW het feit dat de WNT van toepassing was, meegewogen als relevante omstandigheid vanwege het doel en de strekking van die wet, te weten dat publiek geld primair aangewend moet worden voor de publieke taak.⁹⁹ Dit oordeel is naar mijn mening niet juist. Ten eerste is het doel van de WNT het tegengaan van door partijen overeen te komen bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen. Ten tweede heeft de Hoge Raad in de Hairstyle-beschikking overwogen dat bij het vaststellen van de billijke vergoeding rekening kan worden gehouden met de gevolgen

van het ontslag en dat het uiteindelijk erom gaat dat de werknemer wordt gecompenseerd voor het ernstig verwijtbaar handelen of nalaten van de werkgever.¹⁰⁰ In de billijke vergoeding dient met andere woorden de ernst van het verwijt dat de werkgever kan worden gemaakt tot uitdrukking te worden gebracht en daarbij is de WNT niet relevant.

De rechter is niet gebonden aan de WNT. Dit betekent dat als de rechter een vergoeding vaststelt die het WNT-maximum overschrijdt, het bedrag niet onverschuldigd is betaald.

9. Non-activiteit

Als de topfunctionaris vooruitlopend op de beëindiging van het dienstverband geen taken meer vervult, wordt de bezoldiging over de periode van non-activiteit aangemerkt als ontslagvergoeding.¹⁰¹ Op deze hoofdregel bestaan twee uitzonderingen. De eerste is dat de topfunctionaris, in de periode vooruitlopend op de beëindiging van het dienstverband, geen taken meer vervult op grond van een algemene bepaling van een cao, een van toepassing zijnde collectieve regeling die is overeengekomen met verenigingen van werknemers of ambtenaren die bevoegd zijn afspraken te maken over arbeidsvoorwaarden, of een wettelijk voorschrift.¹⁰² De wetgever heeft hier vooral het oog op van-werk-naar-werk-trajecten bij reorganisaties. Maar ook als de non-activiteit voortvloeit uit een verplichte re-integratiefase in geval van ontslag op grond van onbekwaamheid of ongeschiktheid, wordt de bezoldiging over de periode van non-activiteit niet aangemerkt als ontslagvergoeding.¹⁰³ De tweede uitzondering is dat partijen de non-activiteit niet gebruiken om de maximale ontslagvergoeding te ontduiken (misbruik).¹⁰⁴ Daartoe wordt een onderscheid gemaakt tussen vrijwillige, dat wil zeggen tussen partijen overeengekomen, en onvrijwillige, door de werkgever eenzijdig opgelegde non-activiteit (schorsing). De bezoldiging wordt bij vrijwillige non-activiteit wel en bij onvrijwillige non-activiteit niet als ontslagvergoeding beschouwd. De topfunctionaris moet dan wel uitdrukkelijk en aantoonbaar tegen de schorsing protesteren door zich bereid te verklaren voor en zich beschikbaar te stellen tot werkhervatting. Bovendien mag de non-activiteit niet langer duren dan noodzakelijk om afspraken te maken over beëindiging dan wel voortzetting van het dienstverband, waarbij een periode van drie maanden, die eenmaal, gemotiveerd, met drie maanden kan worden verlengd, in het algemeen als voldoende wordt beschouwd.¹⁰⁵

10. Openbaarmakingsverplichting

WNT-instellingen zijn verplicht om van iedere topfunctionaris in het financieel jaarverslag de naam, bezoldiging, functie, duur en omvang van het dienstverband, het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum en de eventuele ontslagvergoeding te vermelden.¹⁰⁶ Van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, van wie de bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum te boven gaat, moeten in het financieel jaarverslag dezelfde gegevens worden vermeld, met uitzondering van de naam en, indien van toepassing, de ontslagvergoeding.¹⁰⁷ Alle WNT-instellingen op het gebied van het onderwijs zijn verplicht deze gegevens van topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen elektronisch aan de minister

(DUO) te sturen.¹⁰⁸ Met ingang van 1 januari 2018 moeten alle WNT-instellingen deze gegevens ook openbaar maken via internet op een algemeen toegankelijke wijze gedurende ten minste zeven jaar.¹⁰⁹ In het financieel jaarverslag over 2017 moeten deze gegevens ook nog vermeld worden van gewezen topfunctionarissen.¹¹⁰ Met ingang van 1 januari 2018 vervalt deze verplichting.

11. Overgangsrecht

De WNT is zo vaak gewijzigd dat daardoor een ingewikkeld overgangsregime is ontstaan. Het overgangsrecht inzake bezoldigingsafspraken is voor de deelsectoren in het onderwijs verschillend. Samengevat ziet het er als volgt uit:

Bezoldigingsafspraken gemaakt	PO	VO, MBO, HBO	WO
vóór 1 januari 2013: > sectorale WNT-1 norm	4 jaar gerespecteerd afbouw in 3 jaar	4 jaar gerespecteerd afbouw in 5 jaar	4 jaar gerespecteerd afbouw in 5 jaar
vóór 1 januari 2015: < sectorale WNT-1 norm maar > eerste sectorale WNT-2 norm	4 jaar gerespecteerd afbouw in 3 jaar		
vóór 1 januari 2016: < sectorale WNT-1 norm maar > sectorale WNT-2 norm	4 jaar gerespecteerd afbouw in 3 jaar		4 jaar gerespecteerd afbouw in 3 jaar
vóór 1 januari 2016: < eerste sectorale WNT-1 norm maar > tweede sectorale WNT-2 norm		4 jaar gerespecteerd afbouw in 3 jaar	

Ontslagvergoedingen die zijn overeengekomen vóór 1 januari 2013 bleven vier jaar geldig. Hiervoor geldt geen afbouwregeling.

12. Wetsvoorstel uitbreiding personele reikwijdte WNT (WNT-3)

Dit wetsvoorstel strekt ertoe dat alle werknemers onder het bereik van de WNT vallen. Nadat het kabinet ervan had afgezien om dit wetsvoorstel in te dienen, heeft Tweede Kamerlid Öztürk het op 27 oktober 2017 als initiatiefwetsvoorstel ingediend.¹¹¹

13. Ten slotte

Weliswaar is de WNT van toepassing op alle onderwijsorganisaties van de publieke en semipublieke sector maar de wijze waarop de wet die organisaties heeft ingedeeld, bepaalt mede wie topfunctionaris is en zo ja of voor die persoon een lager bezoldigingsmaximum geldt of kan gelden. Het onderwijs is een van de sectoren waarin partijen het meest beperkt worden in hun vrijheid om een bezoldiging overeen te komen. Vooralsnog gelden de lagere bezoldigingsmaxima echter alleen voor topfunctionarissen van onderwijsinstellingen. Afwijking is slechts mogelijk als de minister dat goedvindt

maar die kans is klein, omdat de toets die wordt aangelegd streng is. De WNT kent één algemeen maximum voor de ontslagvergoeding. Het is opmerkelijk dat dat bedrag, in tegenstelling tot de transitievergoeding, tot dusverre niet is geïndexeerd. Inmiddels is redelijk uitgekristalliseerd wat wel en wat niet tot de ontslagvergoeding wordt gerekend. Nochtans is de WNT niet tot stilstand gekomen. Dankzij een initiatiefwetsvoorstel is de WNT-3 nieuw leven ingeblazen terwijl het kabinet over de samenloop van ontslagvergoedingen op grond van de WNT met de transitievergoeding wetgeving in het vooruitzicht heeft gesteld. Ik ben benieuwd welke wet er eerder is.

noten

- De WNT is op 1 januari 2013 in werking getreden (Stb. 2012, 583).
- Aanpassingswet WNT (Stb. 2014, 235); Reparatiwet WNT (Stb. 2014, 446); Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT (WNT-2) (Stb. 2014, 588); Evaluatiewet WNT (Stb. 2017, 151).
- De definitie van publieke en semipublieke sector in de WNT komt grotendeels overeen met die van 'overheidswerkgever' in art. 2 Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) (Stb. 2017, 123).
- Zie art. 134 Gw en art. 2:1 BW. Er zijn zes beroepsorganisaties: de Nederlandse orde van advocaten, de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, de Nederlandse Loosdencorporatie, de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders en de Orde van Octrooigemachtigden. De Sociaal-Economische Raad (SER) is de enige bedrijfsorganisatie.
- Zie art. 2:1 BW en art. 134, 135 Gw. Voorbeelden zijn het openbaar lichaam ex art. 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR), de openbare rechtspersoon (art. 47 WPO, 50 WEC, 42a WVO) en de bijzondere gemeenten Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, Stb. 2010, 345; art. 132a Gw). Anders dan art. 134 Gw en art. 2 Wnra, spreken art. 2:1 BW en art. 1:2 WNT niet van openbare lichamen. Wat dat betreft zijn deze wetten niet goed op elkaar afgestemd (J.B. Huizink, Groene Serie Rechtspersonen, art. 2:1 BW, aant. 2:3).
- Verordening (EG) Nr. 1082/2006 van 5 juli 2006 betreffende een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS) (PbEU L 210), de Uitvoeringswet EGTS-verordening (Stb. 2009, 512) en Verordening (EG) Nr. 1302/2013 van 17 december 2013 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1082/2006 (PbEU L 347).
- Voorbeelden van publiekrechtelijke rechtspersonen, die tevens zelfstandig bestuursorgaan (zbo) zijn, zijn het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR), het Commissariaat voor de Media, het Centraal bureau voor de statistiek (CBS), het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA), de politie, Staatsbosbeheer, de Sociale verzekeringsbank (SVB), het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UUVV) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Privaatrechtelijke rechtspersonen, die een overheidstaak vervullen en daarom ook zbo zijn, vallen hier niet onder (Asser/Maeijer & Kroeze 2-1¹⁰ 2015/124). Zbo's zonder rechtspersoonlijkheid, zoals de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en het College voor de rechten van de mens (CRM), zijn een orgaan van de rechtspersoon de Staat. Een voorbeeld hiervan op het terrein van het onderwijs is het College voor toetsen en examens (CvTE).
- Art. 1.5 en 1.16 WHW.
- Art. 3 TNO-wet.
- Art. 2 Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek.
- Art. 5a.2 lid 1 WHW; art. 1 en 2 Accreditatieverdrag, Den Haag, 3 september 2003 (Trb. 2003, 167).
- Art. 1.8 lid 2 WHW en bijlage van deze wet onderdeel a.
- Art. 1.8 lid 2, 1.13 WHW en bijlage van deze wet onderdeel j., onder 1.
- Art. 1.8 lid 2 WHW en bijlage van deze wet onderdeel h.
- Een openbare rechtspersoon wordt bij verordening ingesteld door een of meer gemeenteraden en heeft tot doel een of meer openbare scholen in stand te houden (art. 47 WPO, 50 WEC, 42a WVO).

16. Zie noot 5 voor openbare lichamen met verordenende bevoegdheid.
17. In bijlage 3 zijn de zorgverzekeraars, bedoeld in de Zorgverzekeringswet, en de Wlz-uitvoerders, bedoeld in de Wet langdurige zorg, opgenomen.
18. Zie noot 15.
19. Voor zover het een openbaar lichaam zonder verordenende bevoegdheid is. Een centrale dienst is een rechtspersoon die niet het maken van winst beoogt. Hij kan een stichting, vereniging of openbaar lichaam ex art. 8 Wgr zijn (art. 68 WPO, 69 WEC en 53b WVO).
20. Art. 2.6 WNT. *Kamerstukken II 2010-2011, 32 600, nr. 3, p. 39, 40.*
21. Als deze openbare scholen in stand worden gehouden door een publiekrechtelijke rechtspersoon, is dat de gemeente, een openbare rechtspersoon of een openbaar lichaam ex art. 8 WGR.
22. *Kamerstukken II 2010-2011, 32 600, nr. 3, p. 40.*
23. Dit zijn de privaatrechtelijke rechtspersonen die tevens zbo zijn. Voorbeelden zijn De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) (ABRvS 26 oktober 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AU4987), de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Stichting Nederlandse Publieke Omroep (NPO).
24. Art. 1.5.1 en 9.2.1 WEB.
25. Art. 1 t/m 3 Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013 (Wet SLOA).
26. Lid 1 van art. 183 en 184 WPO en van art. 169 en 170 WEC; Besluit Vervangingsfonds en Participatiefonds (Stb. 2011, 286). Het Vervangingsfonds en het Participatiefonds zijn beide stichtingen (Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs en Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs).
27. Art. 29 lid 1 Binnenvaartwet en art. 3 Besluit aanwijzing exameninstellingen voor de binnenvaart 2017 (Stcrt. 2017, 13941).
28. Art. 2 Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 en art. 2 Regeling rijonderricht motorrijtuigen 2009 (Stcrt. 2009, 96).
29. Zie noot 32. Deze drie stichtingen vallen ook in een andere categorie, te weten die van de privaatrechtelijke rechtspersonen met overwegende overheidsinvloed op bestuur, beheer of beleid (art. 1.3 lid 1 onder b. WNT en art. 3 Beleidsregels WNT 2018, Stcrt. 2017, 69096).
30. Uitgezonderd zijn de rechtspersonen die zijn opgenomen in de bijlagen 3 en 4 bij de wet. Zie voor bijlage 3 noot 17. In bijlage 4 zijn opgenomen de organisaties die krachtens art. 15a lid 2 en art. 15b lid 1 van de Scheepvaartwet zijn aangewezen. Ook zijn uitgezonderd de NV's en BV's die een op winst gerichte onderneming drijven.
31. Regeling Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland 2014-2018 (Stcrt. 2013, 34327) en <https://www.stichtingnob.nl/Over-NOB/Nieuws/terugkeer-leerlinggebonden-subsidie-vanaf-2018>.
32. Dit zijn de stichting, de vereniging, de stichting samenwerkingsbestuur (art. 17 WPO, 28 WEC, 53c WVO), de stichting samenwerkingschool (art. 17d WPO, 28j WEC, 53d WVO), de stichting openbaar onderwijs ('overheidsstichting'; art. 48 WPO, 51 WEC, 42b WVO) en de openbare rechtspersoon (art. 47 WPO, 50 WEC, 42a WVO).
33. Dit zijn de gemeente ('integraal bestuur' door het college van B&W dan wel bestuur door een bestuurscommissie ex art. 83 Gw waaraan het college zijn bevoegdheden heeft overgedragen) en het openbaar lichaam ex art. 8 WGR.
34. Dit is een privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winst oogmerk, dus een vereniging of een stichting, of een openbaar lichaam ex art. 8 WGR (art. 68 WPO, 69 WEC en 53b WVO).
35. Dit zijn rechtspersonen (art. 18a lid 4 WPO en 17a lid 4 WVO).
36. Zie voor een opsomming van de rechtspersonen voor hoger onderwijs (rpho) de bijlage bij de WHW.
37. SLO, Cito, SBB (tevens rechtspersoon, bedoeld in art. 7.4.7 WEB), NVAO, Stichting Centrum voor Innovatie van Opleidingen (CINOP), Stichting Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO), Stichting Nuffic, Stichting Platform Bèta en Techniek, Stichting Kennisnet, Stichting Waarborgfonds MBO (art. 2.8.1 WEB), Christelijk instituut voor doven "Effatha", Instituut voor doven in Sint-Michiëlsgestel, Stichting Dedicon en de coöperatie Surf.
38. *Kamerstukken II, 2010-2011, 32 600, p. 16.*
39. Zogeheten B2-scholen (art. 1 onder b. sub 2 Leerplichtwet 1969 jo. art. 56 WVO, en art. 1.4a.1 WEB).
40. Zogeheten B3-scholen (art. 1 onder b. sub 3 Leerplichtwet 1969).
41. Zogeheten B4-scholen (art. 1 onder b. sub 4 jo. art. 1a Leerplichtwet 1969 en Regeling aanwijzing internationale en buitenlandse scholen, Stcrt. 2011, 2764).
42. DUO is een agentschap (art. 2.20 lid 1 en 4.20 lid 2 onder g. Comptabiliteitswet 2016 en Regeling agentschappen).
43. Dit is een zbo zonder rechtspersoonlijkheid (art. 2 Wet College voor toetsen en examens).
44. Art. 2 lid 1 Wet op het onderwijstoezicht: "Er is een Inspectie van het onderwijs, die onder Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ressorteert."
45. Art. 1 lid 1 Wet op de onderwijsraad.
46. Art. 1 lid 1 Wet Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie.
47. Examencommissie (art. 7.4.5 WEB), commissie van beroep voor de examens (art. 7.5.1 WEB), college van beroep voor de examens (art. 7.60 WHW).
48. Art. 7.4.5 lid 4 en 7.5.1 lid 3 en 4 WEB, art. 7.60 lid 4 en 6 WHW.
49. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering (art. 43 WPO, art. 45 WEC, art. 27c WVO), geschillencommissie achterstandenbeleid (art. 167a WPO en art. 118a WVO), landelijke geschillencommissie medezeggenschap (art. 8a.4.1 WEB), landelijke commissie voor geschillen (art. 30 WMS), college van beroep voor het hoger onderwijs (art. 7.64 WHW), college van beroep bijzonder onderwijs (art. 7.68 WHW).
50. Art. 43 lid 5 WPO jo. art. 34.9 lid 2 Besluit bekostiging WPO, art. 45 lid 5 WEC jo. art. 46 lid 2 Besluit bekostiging WEC, art. 27c WVO jo. art. 15b lid 2 Inrichtingsbesluit WVO, art. 167a lid 3 WPO, art. 118a lid 4 WVO, art. 8a.4.1 lid 2 WEB, art. 7.65 lid 1 en 2 WHW.
51. HR 3 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1049.
52. CRvB 29 juni 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:2280.
53. Art. 1.1 onder b. sub 1° WNT en art. 7 lid 4 ARAR.
54. Art. 1.1 onder b. sub 2° WNT.
55. Art. 1.1 onder b. sub 5° WNT.
56. Art. 1.1 onder b. sub 1° WNT.
57. Art. 4 en 5 Beleidsregels WNT 2018.
58. Ktr. Utrecht 23 september 2016, ECLI:NL:RBME:2016:5141.
59. CRvB 29 juni 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:2280.
60. Een functionele scheiding houdt in dat bestuurders en toezichhouders in één orgaan zitting hebben, of waarbij bestuurlijke taken zijn gemandateerd. Een organieke scheiding houdt in dat het bestuur en het intern toezicht elk hun eigen orgaan hebben (two-tier bestuursvorm). Art. 17a, 17b WPO, 24d, 24e WVO, 28g, 28h WEC.
61. Art. 2.3 lid 1 WNT en Indexering bezoldigingsmaxima WNT 2018 (Stcrt. 2017, 51696).
62. Art. 1.1 onder e. en f. WNT. Art. 2 (met dienstverband) en 2a (zonder dienstverband) van de Uitvoeringsregeling WNT, laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2018 (Stcrt. 2017, 70474), bevatten nadere regels over welke componenten tot de bezoldiging worden gerekend.
63. Rb. Amsterdam 18 mei 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:3345; *Kamerstukken II 2012-2013, 33 715, nr. 3, p. 14, 17; Regeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling WNT (Stcrt. 2015, 44179).*
64. Art. 1.6a, 2.1 lid 5 en 3.1 lid 6 WNT en art. 8 Beleidsregels WNT 2018.
65. Art. 2.1 lid 4 WNT en art. 4 lid 1 en 2 Uitvoeringsbesluit WNT, laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2018 (Indexering bezoldigingsmaxima WNT 2018).
66. Art. 2.2 lid 1, 2.10 lid 5, 3.2 lid 1 en 3.7 lid 4 WNT.
67. Art. 1.6 lid 1 en 3 WNT.
68. Art. 5.4 en 5.5 WNT.
69. De WNT kent nu zes sectorale regelingen: onderwijs, cultuurfondsen, woningcorporaties, zorg- en jeugdhulp, ontwikkelingssamenwerking en zorgverzekeraars. Op onderwijsinstellingen is van toepassing de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren, laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2018 (Stcrt. 2017, 67801). Deze Regeling is gebaseerd op art. 2.6 en 2.7 WNT.
70. Art. 2 Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.
71. Voor 2018 zijn de bezoldigingsmaxima: A: € 111.000; B: € 122.000; C: € 133.000; D: € 146.000; E: € 158.000; F: € 171.000; G: € 187.000.

72. Toelichting bij Regeling tot wijziging van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren (Stcrt. 2015, 40838).
73. Art. 2.7 lid 3 en 4 WNT en art. 3 en 3a Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.
74. Zie noot 65.
75. Art. 2.7 lid 4 WNT.
76. Art. 3c Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.
77. Art. 2.10 lid 1 en 3.7 lid 1 WNT. Art. 4 van de Uitvoeringsregeling WNT bevat nadere regels over welke uitkeringen tot de ontslagvergoeding worden gerekend.
78. Art. 1.1 onder i. WNT en art. 4 lid 2 Uitvoeringsregeling WNT.
79. Kamerstukken II 2016-2017, 34 654, nr. 3, p. 7.; Kritisch: B. Barentsen en E.L.H. van der Vos, 'Wnt: tot hier en verder', *A&O*, 2017 nr. 3, p. 159-165.
80. Art. 10b Beleidsregels WNT 2018.
81. CRvB 29 juni 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:1924. De afkoopsom was € 143.018,24 en de afkoopwaarde was 30%.
82. CRvB 28 februari 2013, ECLI:NL:CRVB:2013:BZ2043 en ECLI:NL:CRVB:2013:BZ2044; CRvB 29 januari 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:216. Antwoord helpdesk WNT, augustus 2017: https://forum.topinkomens.nl/discussion/comment/177/#Comment_177
83. De transitievergoeding is maximaal € 79.000 (2018) of een jaarsalaris als dat meer is. Ktr. Amsterdam 13 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:3672; ktr. Utrecht 17 juni 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:3347; ktr. Amsterdam 23 januari 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:891; ktr. Amsterdam 31 mei 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:4357 (lid CvB PO).
84. Toelichting bij Beleidsregels WNT 2018.
85. Art. 4 lid 3 Uitvoeringsregeling WNT.
86. Art. 1.6 lid 2 en 3 WNT.
87. Ktr. Amsterdam 13 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:3672; ktr. Amsterdam 23 januari 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:891; ktr. Amsterdam 31 mei 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:4357 (lid CvB PO). In ktr. Utrecht 17 juni 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:3347 oordeelde de rechter ook dat de transitievergoeding niet wordt genormeerd door de WNT maar in die zaak was er geen samenloop met een contractuele vergoeding.
88. M. van Winden-Spaans, 'Samenloop WNT en WWZ: licht in de duisternis?', *A&O*, 2016 nr. 4, p. 135-140. Anders: B. Benbrahim, 'Samenloop van vergoedingsregels in de WWZ, de WNT en de Wf', *ArbeidsRecht* 2016/6.
89. Art. 1.1 onder i. WNT, art. 4 lid 2 Uitvoeringsregeling WNT en www.topinkomens.nl (vraag en antwoord). Het op 1 januari 2018 ingevoerde en tot en met 1 juli 2015 terugwerkende nieuwe artikel 10b van de Beleidsregels WNT 2018 stelt dit "buiten twi- fel" en bevestigt het nog eens.
90. Toelichting bij Uitvoeringsregeling WNT (Stcrt. 2014, 36379); Kamerstukken II 2016-2017, 34 654, nr. 3, p. 5-6.
91. Kamerstukken II 2015-2016, 34 366, nr. 1, p. 4; Eindrapport wetsevaluatie WNT 2013-2015, p. 22; A.E. Wallast, 'De WNT: de topfunctionaris en zijn ontslagvergoeding', TAP 2016, nr. 8, p. 20-25.
92. Zie noot 81.
93. Kamerstukken II 2015-2016, 34 366, nr. 1, p. 4 (15 december 2015).
94. Kamerstukken II 2016-2017, 34 654, nr. 3, p. 6 (18 januari 2017).
95. C.J.H. Jansen en C.J. Loonstra, 'Grenzen aan de rechtsvormende taak van de rechter in het privaatrecht en het arbeidsrecht', *ArA* 2012-1, p. 3-21.
96. Noot A.M. Helstone bij *JAR* 2016/170 en 176.
97. Art. 1.6 lid 2 WNT.
98. Art. 4 lid 1 onder c. Uitvoeringsregeling WNT.
99. Ktr. Utrecht 20 oktober 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:5467.
100. HR 30 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1187.
101. Art. 2.10 lid 3, 3.7 lid 3 WNT en art. 4 lid 1 onder d. Uitvoeringsregeling WNT.
102. Art. 2.10 lid 4 en 3.7 lid 4 WNT. Art. 4 lid 1 onder d. Uitvoeringsregeling WNT is nog niet in overeenstemming gebracht met de wet.
103. Kamerstukken II 2016-2017, 34 654, nr. 3, p. 8.
104. Rb. Rotterdam 25 oktober 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:8418; ktr. Amsterdam 13 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:3672 ; ktr. Groningen 23 november 2016, ECLI:NL:RBNNE:2016:5338; ktr. 21 december 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:7023; M. Faber en E.L. Pasma, 'Non-activiteit onder de WNT: prevaleert de letter of de geest?', *ArbeidsRecht* 2017/39.
105. Art. 2.10 lid 3 WNT en art. 10 Beleidsregels WNT 2018.
106. Art. 4.1 lid 1 WNT en art. 5 Uitvoeringsregeling WNT.
107. Art. 4.1 lid 2 WNT en art. 5a Uitvoeringsregeling WNT.
108. Art. 5c Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.
109. Art. 5c lid 2 Uitvoeringsregeling WNT.
110. Art. 5e Uitvoeringsbesluit WNT.
111. Kamerstukken II 2017-2018, 30 111, nr. 104; Kamerstukken II 2017-2018, 34 818, nrs. 1-3.